

Zpráva o šetření

ve věci prohlídky při vstupu do soudní budovy

Dne 27. 9. 2016 se na mě obrátila Ing. A., bytem xxx (dále „stěžovatelka“), s výhradami proti prohlídce, kterou podstoupila při vstupu do soudní budovy.

A. Shrnutí

Cílem mého šetření bylo prověřit postup příslušníků justiční stráže při bezpečnostní prohlídce stěžovatelky.

Dospěla jsem k závěru, že **při bezpečnostní kontrole není nezbytné kontrolovat sluchadlo rentgenem – postačí jeho vizuální kontrola.**

B. Skutková zjištění

Stěžovatelka se dne 14. 3. 2016 dostavila do budovy Krajského soudu v Ostravě. Před vstupem do prostoru soudu absolvovala prohlídku, během které jí bylo zrentgenováno sluchadlo pro nedoslýchavé s příslušenstvím, které se touto prohlídkou dle stěžovatelky poškodilo.

Postupně se se stížností proti postupu příslušníků justiční stráže obrátila na ředitele příslušné věznice (Vazební věznice Ostrava), generálního ředitele Vězeňské služby ČR i na Ministerstvo spravedlnosti. Všechny její stížnosti byly vyřízeny jako nedůvodné.

C. Hodnocení věci ochránkyní

Podle zákona o soudech a soudcích¹ je každý² povinen podrobit se osobní prohlídce a prohlídce všech věcí, které má u sebe, a to za účelem zjištění, zda do budovy soudu nevstupuje se zbraní nebo s jinými předměty, které jsou způsobilé ohrozit život nebo zdraví anebo pořádek.

Příslušník střežící danou justiční budovu tedy bezpochyby měl oprávnění stěžovatelku vyzvat k provedení bezpečnostní prohlídky. Přitom účelem bezpečnostní prohlídky je dle zákona zájem na zajištění bezpečnosti v justičních budovách, což považuji za legitimní.

Podle vnitřního předpisu Vězeňské služby ČR, pod který spadá i justiční stráž, „kontrolu osob, věcí a zavazadel provádí příslušníci jako nezbytné opatření k zajištění pořádku a bezpečnosti v justičním objektu. **Kontrola osob, věcí a zavazadel je prováděna dostupnými technickými prostředky, detekčním rámem, rentgenem nebo ručním detektorem kovů, případně vizuálně.** Před zahájením kontroly **je příslušník povinen**

1 § 7 odst. 1 a 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

2 S výjimkou zakotvenou v ustanovení § 7 odst. 2 větě druhé: „Tato povinnost se nevztahuje na státní zástupce, advokáty, notáře a soudní exekutory, nestanoví-li předseda příslušného soudu jinak.“

upozornit vstupující osobu, že u ní bude provedena kontrola a **seznámit ji s jejím průběhem a způsobem jejího provedení**.³

Mezi stěžovatelkou a dotčenými příslušníky justiční stráže panuje neshoda na tom, zda stěžovatelka upozornila před provedením kontroly na to, že podle výrobce sluchadel⁴ se tato zařízení nemají vystavovat RTG záření. Jasno do této otázky nevnese ani záznam prohlídky z bezpečnostní kamery, který mám k dispozici (záznam totiž nezachycuje zvukovou stopu). Ze záznamu je však patrné, že stěžovatelka postupně vložila svou tašku na pás detekčního RTG přístroje a poté na plastovou misku mimo pás odložila některé kovové věci jako hodinky a nakonec i sluchadlo. Příslušník poté tuto misku posunul na pás, a tak se dostala do detekčního RTG přístroje.

Byť není postaveno na jisto, že stěžovatelka příslušníky upozornila na rizika plynoucí z provedení RTG kontroly sluchadla, nepochybuji o tom, že **pokud příslušníci splnili svou povinnost seznámit kontrolovanou osobu s průběhem a způsobem prohlídky** (vyrozumění o rentgenování věcí odložených do misky), **námítku vznesla**.

Uvedený vnitřní předpis přímo pamatuje na situace, kdy je vhodné provést kontrolu nikoliv rentgenem, ale vizuálně. „Při vstupu osoby s dětským kočárkem nebo osoby na invalidním vozíku provádí příslušník důkladnou kontrolu těchto přepravních prostředků zejména vizuálně, případně ručním detektorem kovů“.⁵ Je zřejmé, že invalidní vozík nelze zkontrolovat rentgenem. Proto se kontroluje zejména vizuálně.

Plně respektuji veřejný zájem na bezpečnosti v budovách soudů. Kontrola věcí by však měla odpovídat jejich povaze a možnému riziku. **Kontrola prostřednictvím rentgenu není jediným ani povinným prostředkem kontroly věcí.**

Prostřednictvím rentgenu se jistě zcela oprávněně a rozumně kontroluje celkový obsah zavazadel. **Sluchadlo s příslušenstvím, které je zdravotnickým prostředkem⁶ však stěžovatelka před průchodem detekčním rámem** (jako poslední po odložení dalších drobných předmětů) **odložila odděleně** do přepravního boxu vedle detekčního rámu (jinou možnost nedostala).⁷ **Přestože takto mohlo (a mělo) být vizuálně zkontrolováno**, příslušník na ně následně položil stěžovatelčin kabát a **celý box nechal „projet“ rentgenem**. S věcným důvodem kontroly sluchadla rentgenem jsem dosud nebyla seznámena. Případné tvrzení o běžném rentgenování všech drobných předmětů odložených do přepravního boxu vyvrací poskytnutý videozáznam, z něhož plyne, že rentgenování těchto věcí je zjevně na úvážení obsluhy detekčního rámu (odděleně odložené předměty vesměs neprošly rentgenem). Mám tedy také důvod domnívat se, že ke kontrole sluchadla (a ostatních věcí stěžovatelky)

3 § 140 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 23/2014, o vězeňské a justiční stráž

4 WIDEX

5 § 140 odst. 10 NGR č. 23/2014

6 podle přílohy č. 3 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

7 Menší misky položené na rentgenu se zřejmě nevyužívají.

rentgenem došlo jen v důsledku kontroly kabátu stěžovatelky položeného do boxu na ostatní drobné věci včetně sluchadla.

S ohledem na výše uvedené jsem přesvědčena o tom, že **sluchadlo nebylo a není nezbytné kontrolovat rentgenem - postačí jeho vizuální kontrola.**

Ve své stížnosti řediteli Vazební věznice Ostrava stěžovatelka požádala také o **náhradu škody** (8.547,- Kč). Stěžovatelka předložila poučení výrobce sluchadel, ve kterém je tučně uvedeno, že RTG vyšetření může sluchadlo poškodit, a proto by mělo být před rentgenováním odloženo. Tuto stížnost dne 31. 3. 2016 vyřídil ředitel Vazební věznice Ostrava plk. Mgr. Roman Záhorský.⁸ Stěžovatelku mimo jiné informoval, že RTG záření je neškodné při skenování citlivé elektroniky (běžně se kontrolují mobilní telefony). Ředitel věznice uzavřel, že z prohlášení výrobce o neškodnosti přístroje při ozáření citlivé elektroniky, prohlášení o shodě, vyjádření úseku radiační ochrany Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a dodavatele zařízení vyplývá, že RTG kontrolou sluchadla nemohlo dojít k jeho poškození. Stížnost proto shledal nedůvodnou.

Pokud stěžovatelka poukázala na upozornění výrobce sluchadel a sluchadlo bylo poškozeno v důsledku použití RTG detekčního přístroje, považuji za bezpředmětné zaštitovat se prohlášením výrobce RTG detekčního přístroje o jeho neškodnosti a dalšími obecnými vyjádřeními. Rovněž považuji za nepřiměřené srovnávat sluchadlo s jinými zařízeními (mobilní telefon, notebook, fotoaparát, kamera) pro nesrovnatelnou citlivost těchto zařízení. Výsledkem mého šetření však nemůže být posouzení, zda se sluchadlo skutečně poškodilo RTG kontrolou při bezpečnostní prohlídce dne 14. 3. 2016. V případném soudním řízení o nároku na náhradu škody (na které stěžovatelku odkazuji) by se v tomto případě pravděpodobně provádělo znalecké zkoumání.

D. Závěry

Příslušník justiční stráže provádějící bezpečnostní prohlídku stěžovatelky dne 14. 3. 2016 pochybil, když provedl RTG kontrolu sluchadla stěžovatelky s příslušenstvím (baterie).

Zprávu zasílám řediteli Vazební věznice Ostrava plk. Mgr. Romanu Záhorskému a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje mé dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám rovněž stěžovatelce, náměstkovi generálního ředitele Vězeňské služby ČR plk. Ing. Prokešovi a také náměstkovi Ministra spravedlnosti Mgr. Zimmelovi.

Brno 17. března 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)

⁸ č. j. VS-69247/ČJ-2016-803110-STV